EUSKAL - ORRIA

Astigarraga

IRUN'A

Uri ontako abertzaleak ez daude Irun'a juateko asmoak galduta; danak Juatekoak dira, batzuek oñez, bestiak tximist gurdi bitartez, beste batzuek beribil eder batean bañan denog juango gerala.

Berak irabazia due, Astigarratar guziyok juatea, bada, asko etoŕi ziran eta gañera oñez gure jaietana.

Oñez guazenok goizeko bostetan irtengo gera. Eta beribila ordez, ordu-Irun'a.

MIKEL DEUNA

Mikel deunaren eguna zala ta: goizean sei ta erditan jaupa 'xtla entzun genuen. Neska mutil asko bildu giñan. Arratzian zufuputuna jatera 50 bat la gan bildu giñan. Bazirudiyen zerua goitik bera zetoŕela. Dantzara neska zaltxo bat ere bildu zan. Bestela, mutil utzak dantzarako "xoxo" xamaŕa geratzen baita. Ederki, ederki, amaika aŕen egin bear digunue eta oŕi eregin demre.

Astigaŕatar abertzaliak: uŕengo ogun batean ...z egingo det, zintzilikayun gañean. Bada uri ontan gertatzen dana, lotsagaŕiya da, oso lotsagaŕia. Agur eta uŕengo arte.

LUZEART

Uri otako beŕiyak igandea azaltzia, bada emen igandetan askotxaz ere EL DIA geyago saltzen da, astegunian baño. Zuk ikusi, leiken ala ez, nere gogo txiroa bete.

ZALOÑA.

Bete betekoa agindurik ez dizut ematen, baña saiatuko naiz zuk bialdutakoak igandez azaltzeko.—L.

XABIERTXO

Acaba de aparecer la segunda edición de este libro de lectura para niños, primorosamente editado en colores. El mejor libro de regalo por su presentación admirable.

Precio, encuadernado, 2,50

De venta en todas las librerías y en la

Editorial I. LOPEZ MENDIZABAL

TOLOSA

Gaintza

Jai politak izan dira Mikel Deunaren omenez. Mendi tontoŕian izenak dión bezela eŕi au. Alaza eta eguzkia galanki. Goizean joan giñan Izebaren etxera.

Salda artu. Meza Nagusira urena. Itzaldi ederra egin digun Ordiziako apaiz gazte Pikasaŕi'tar Karlak.

Isagunak agurtu ondoren lizkaitzera... ¿Bazkaria?... Ez da obeki jaten Donostiko jan etxetan...

Bestak aldera enparantzara. ¿Nola etsi dantzan sayo bat egin gabe?

Uŕutitik entzuten zan txistu alaya... Idiazaba'ko txistulariak eta tartetan "tira aizkenekoa palta" "eroskilak gaztiak...

Etzebilen aize epela: ¿ta zer? ¿Oartzen al gera gaztiak, otzik egiten duanik, txistua entzunda? Ni ez beintzat; ezat eure dantzako lagun maitagaŕia ere. ¿Bere izena? ¿Maritxu Joxek Andone...? Igaŕi zazute...

¿Nola azaldu ilunabarreko baseŕira itzultzea? ¡Gure sua! Gaua ikeratu gendun.

Apaldu ondoren, etxekopeko aitonak kalkua danboŕa lez joaz lengusinak txandaka abestuz, bestia dantzan puŕukaitzen...

Uŕengo goizean Meza Nagusira 9'tan.

Meza ondoren, Ordiziako bi gazte Murua'tar anayak, auŕeko eta atzeko zirala, auŕukun alera zuten eŕiko goztiak.

¡Mutil oyen sasoya! Beajundatzarija zuei denoi. Ondotxo irabazi dezute eŕiko eskeñitako edariak.

Sokarako beŕiz beirako eta konpoko neskato politak ekaŕi zituzten. Ala zion batek: "Naigabe egiten nian dan tzan ondo, onrean neukan Ernaniko neska ari begirala"...

¿Ta nola ez?

Igandean meza nagusia abestutzera etoŕi ziran Ordiziako zaŕontzale batzuek. Ondo egin ere...

Ez ordea ain ondo nere iritzian eŕiko gaztiak txanponak sakristauari bota beaŕeon korutik, neska eta emakume gañera botatzen...

Paŕagaŕi, zatarki...

Egun ederrak eta sasoi obegoo gurea.

Menditik mendira...

Txinpartak; txistua, algarak eta gure ifintziak: lizunkeri gabeko jai ederrok...

Lau eroskila kaja saldu emen situ Ordiziako Manuel "Motxak".

Ez uste milakan askorik etoŕi ziranik, ez Golixon dago eŕi au eta biderik ez dauka oraindiño. Ala ere eŕi askotako nezka mutilak agurtu nitun. Ez ditut danan izenak oroitzen. Ernani'ko Miren Guruize eta Oñatibia'tar Miren, Iruin'tar Prantzeska. Ordiziako Garmendia'tar anai afebak: Murua'tar Batrize.

Ez zaizkit beintzat neri aztuko aurtengo egun oek... Uŕengo urteraño.

NERE.

Gabinete Ortopédico

Dirigido por A. GOETZE de la Clínica Ortopédica de la Universidad de Berlín. Construcción de toda clase de prótesis y aparatos ortopédicos.

Clínica San Ignacio. — Ategorrieta

LA OFICINA MODERNA — Kautxozko ikurkiak — ESKO. 4'gn. — 24 ordu barru

I. LABAYEN

ESPECIALISTA

ENFERMEDADES DE PULMON

Alameda, 7 Teléfono 15.369

SAN SEBASTIAN

EMPLEO

Importante Compañía de Seguros Accidentes, precisa Inspector para Vascongadas. Escribid F. D. esta Administración

Doctor Arrieta Oído, nariz, garganta Prim, 19. Tel. 1-06-44

Ha aparecido la mejor obra de literatura vasca

EUSKO - OLERKIAK

DEL CERTAMEN DE TOLOSA

Todo vasco debe comprar inmediatamente este elegante tomo de poesías

DONOSTIA

EUSKERAZ IKASTERA

Udal aldundiak eusko izlundeaz batera duben eusko ikastoletan euskeraz ikasteko, 100 ikasletik gora bildu dira.

Ikastolan lekurik ez dagolako, 80 bakarik asiko dira. Lan ontan, Aizuga jaun agurgaŕiari laguntzeko, beste irakasle laguntzale bat jartzea, Udalak asm ozuzenez erabaki du.

Laguntzale beŕia, biar diran artezketak lendik egin ondoren, datoŕen Ilbeltzetik asiko da. Orain leku gabe geratu diran ikasleak artuaz.

Euskera ez dakizuten euskotaŕak, ezin beti "no se euskera" esan, ta beste gabe lasai ajolik gabe egongo zerate, ikastolr ontan, E. Etxean, "Euskalzaletan ta beste ikastol askotan ikasi dezazuteke ta.

Lotsakizuna ere bada, bizi guzian euskera entzuten, biar bada bai irakuŕi ere ta ez mintzatzen ausartzea.

¿Zala dala? Ez, ez da zala, ikasteko gogo bizia dagonian, beste askok ikasi oi dute eta.

Carl Triesch, Donostin bizi dan doixtar gazte atsegiñak, iru ilabetian euskeraz ikasi du ¡ta nola gero!

Aŕotz batek, auera arte euskera entzun ez due naŕotz batek ikasi, ta bertako seme, beti euskeldun artian payo ta bizida nentzat ¿zala dala?

Ez dala zala ez, diot beŕiz ere.

Igazko igandean, alkaŕekin Isaba bidean giñalarik, bere euskera mintzatzeko gogo bizia ikusirik, galdetu nion.

—Zu, Triesch jauna ¿noletan aŕen denbora gutxian gure elia ikasi dezu?

—Alemana naiz—nion—bañan biotza biotzez Euskadi maite det.

Onekin dana esana dago, ez nion geyago galderik egin, ez zan biaŕik eta.

"Biotzez Euskadi maite det", ara or zaltasun guziak eŕextutzen dituen bide egokiena.

Euskadi benetan maite badegu, euskera ikasiko degu, gañerazko guziak, aitzekiak dira, aitzekiak.

EUZKEL IZENA

Miren Arantzazu Arilzagatar Andoni abertzale zintzoaren alabatxoari. Zorionak.

¡¡AI MARIANO, MARIANO, MARIANO!!

Luze etsita genden, bañan orain poztu gindezke. Mariano Salabeŕia, ¿Sidien beste "sakamentas" aspaldikoak "La Voz"en idatzi du.

Ez aldi batian bezela.

—Buenos días don Juan.

—Muy buenas don Pedro.

—¿Cómo sigue la cabeza don Juan?

—Llena de serrín don Pedro.

Orain ez du don Juan ta don Pedro'rik aitatzen, separatismo mumuaz, Xanti Meabe goratu baño.

Idazki guziak, alako baratzuri sopa usaya dario.

Olioa ta ura, ura ta olioa tartean. Xanti darabilki badirudi berakin baratzuri sop aegin nai, edo Xanti zuku onen zale dala.

Baratzuri sopa idazki oŕeizaz, ala jardun dira, bere aspaldiko don Marianoen lagunak...

—Buenos días don Juan.

—Muy buenas don Pedro.

—Le a gustado el escrito-sopa de ajo don Juan.

—¡Que va, si no tenía sal don Pedro!

ATARENE.

Azpeiti

Ama Birjiñari eŕosarioa.

Dakizuten bezela irakurleak, iritxi gera Uŕi-il onetara, eta oregatikan bidezko gauza izango da, il onetan egunik ere utzi gabe, Ama Birjiñari eŕosarioa eŕezatzea, gure leengo guraso zaŕak bezela.

Eŕosarioa izentatzen dan otoitza da meza deunaz ostean, Jaungoikuaren eta Ama Birjiñaren debozioṙik gogokuena, gizon guztientzat probetxugaŕiena dan bezela esanarekin, Jaungoikuaren Amak berak erakutsi ziola, aitz zuloan negaŕez zegoala agertuta, Domingo Doatsuari Albigeotaŕak biurtzeko, 1213'garen urtean.

Zorionekoak bada mila bider, deboziotz eta atentzioz, beŕogei ta amar Agur Mari, eta beste ainbeste Santa Mari, Jaungoikuaren Amari egunik ere utzi gabe, eŕezatu dioten noiz eta sendiak.

Ludi onetan ere artuko dituzte bada, neurigabeko esker ugariak, Ama eŕukitsu onengandik, eta iltzen diranian eramango ditu, Zeru ederrera betikotasun guziko zorionak gozatzera.

Franzisko Doatsuaren eguna.

Oso alaitasun ederrian ospatu zuten, irugarrengo anai-aŕeba zinduak, eren Aita Franzisko Doatsuaren eguna.

Oso ondo jaŕaitu zuten eren Jaunartze ta gañerako elizkizunetara.

Gaixorik.

Elizakunk artuta gaixorik argitzen da Pedro Ondaŕe.

Lenbailen sendatzea opatzen dizut.

Oŕi beltza.

Igaro dan astian il zan "Etxeberi" baseŕiko andre elizkoi ta zindoa. G. B.

Bere sendi guztiari laguntzen diogu naigabe aundi ontan.

Beatrix.

Altza-Errera

Deun Mikel'en eguna.

Oso ederki ospatua izandu da eŕi ontan, Euzkadiko zaindariaren eguna. Len dabiziko aldiz ikusi da Eŕera'ko etxaide ontan gure eusko ikurriña, eta oregatik gure biyotzak alaitu.

Goizian, Eusko Etxea'k eratuta zeukan sei terdiko mez aondorian, izan du zan Batzokiyaren eta E. A. B'ko gelaren bedeinkazyoa, eta bai mezetan eta bai bedeinkaziyuan emakume eta gizaseme asko bildu zan.

Iluntzan bildu giñan Batzokiyan 40 bat bazkide afaltzen eta zufuputuna eta egazti oso ondo jaŕiyak jan, eta sagardo eta ardo goxuak eran ondorean, sortu ziraden berian bertsolariyak eta baita antzerki edo teatrua egiteko gogua zutenak ere, eta oyeri aditu eta abesti aberkoyak abestuaz bukatu gendun umore onian alkarte au. Oso iluntza ederra igaro gendun alkartasun ederrian, eta asko postuko giñake beŕiz ere olako bat eratzia.

Udal bebiya.

Gobernadorian agindua beŕiaz Altza'ko udal edo ayuntamentuko "Comisión Ges'ora"ko izendatu ziranak beren demokraziya azalduaz egin dirade eŕiko agintariyak, eta berak diyotenez oraiñ ondo jaŕiko omen dute Altza'ko eŕiya. Ikusiko degu.

Pasai Deun Kepa'n.

Agindua gendun bezela eta gure igaŕderoko oituari jaŕaituaz, izandu gera gure aldameneko eŕi ontan egin diraden jai aberkoyetan, eta beste olako jayak egin izandu diraden eŕitan beela emen ere egun alai bat igaro gendun.

Irun'era.

Gipuzko Idazkaritza esaten ari zaiguna eta Mendigoizale Batzak agindu diguna bete biaŕa degu datoŕen igandian. Gañera gogoratuaz aurtengo azkeneko itzaldi'yak eta jai aberkoyak dirala eta ze eriyan egiten diraden indar geyokin erantzun biaŕa degu. Onelaz, mendigoizaleak goizetik eta gañerako abertzale danok aatsaldean, juan gaitezen gure anai irundaŕak besarkatzea, areriyoari abertzaletasunaren indaŕa erakutsiz.

ITANI

Segura

Igaro dira gure jai aberkoiak, ta ayen beŕiak ederki eman ditu "Leizapek" atzoko EL DIA'n bañan... nere ustez aztu egin zaizkio gauz batzuek.

Arantzazuko Amaren ondoren geune eŕiko mutilak atera zuten dantza soka dantza auŕenera Ganuza'tar Karmele neskatxa ona eramanaz.

Arratsaldean beŕiz banekin nik egun oŕetan umetxuak ere etoŕiko zirala eta ala gertatu ere, bazkaria bukatu baño len Ataun'dar mutil koskor bat sei urte ingurukua bere dantzari soñanekin azaldu zitzaigun enparantzan eta ¡bai ederki dantzatu ere! Guztiz atsegin izan zitzaidan neri ura ze beintzat neri. Txaloa franko irabazi zuan. Eskeŕak bada gaztetxo.

Berialа azaldu ziran beŕiz bi gizon biyak otaŕa bana bete ardo goxozko botelaz beteta; geure ikurriñaren amaponteko izan zan Lardizabal'tar Mire Tereze andereño onanen izenean.

"Leizape"'k zion Beasain eta Ataungo dantzari taldeak giñutzela; bera etzan gogoratu nunbait, baño emen izan giñutzen Legoŕetakuak ere. ¡Bai ederki beste taldeakin batera dantzatu ere! Guztientzat gure eskeŕak.

Eskeŕak, bai eskeŕak egun oŕetan etoŕi ziran abertzale guztiei; bañan batez ere gure aizpa guztiei gune deiari aiñ ederki erantzun diozutelako; guzure alegiñ guztian zuen bear guztietan.

Egun batzuek gure artean igarota biurtu dira Sara'ra Lardizabal'tar Tereze ta bere senaŕa.

Baita beren gurasuekin egun batzuetan egonda Golburu'tar bi anaiak (apaiz onak) Napaŕara.

LORE ZALE.

Eibar

Isaba'ra.

Larunbatean joan ziran emendik, Ezcurra'tar Eskarne, gure olerkari bikaña, bere osaba Olaesola'tar Jon eta Agiŕe'tar Joseba Andoni, Aldunde kementsuba.

Gogor egin zuela irakuŕi degu.

—Baita, biar ere!! Nabaŕa beartsu dago-ta.

Omena.

Badei alargunaren jatetxean izanda igandean Ormaetxea'tar Gartzen, Bide-Onera, "kooperatiba"ko lenengo batzordeko lendakaria izan zanan omenezko otuurntza.

Aren uŕengo, eusko abestiyak, eta, bukatu zuen jaya.

Antzeskizunak.

Adierazten da "Trokel de raza" eta "Jauntxua" antzerti idastiyak dituneri, aŕen bidaldu dezala Eibar'ko Batzokira igekitu edo "kopixak" ateratzeko 15 egunean bakaŕik.

Ziur esaten zao bialduko zaiola.

Abertzaleak lan egin!!

Adiskideak: udaldia igaro dan ezkero, eldu zaigu beŕiz ere, lanerako garaya. Oraiñ igaz bezela egin bear degu edo oraindik ardura geyagorekin.

Ikastolako lanak gertau dituzte. Antzeskisuetarako lagun geyago biar dirade.

Deun Ander egunerako, zerbait gertatzeko asmoa egon bear du, beraz, egun ortako jaupa guk abestua izan biar litzake.

Ez utzi lan auek puzkatutako sakeilan...!! Abertzaleak, zar eta gazte: gu giok lanera Abeŕiaren alde!!!

Irun'era.

Gogo aundia dago, datoŕen igandean Irun'go abertzale jaietara joateko. Mendigoizale "Jaiki"koak artu dute euren gaiñ beibil aundi bat.

Itxartu daiguzan Bidasoa'tar anayak, danok alkartuta!!

Lakatza.

REINA MEDIAS

Churruca, 9 Teléf.: 14.644

CASA ESPECIAL PARA MEDIAS, CALCETINES, GUANTES, LANAS Y PIELES DE TODAS CLASES

Ultimas publicaciones

VIVANTE. — Tratado de Derecho Mercantil. Volúmen II. Las sociedades mercantiles. 20 pesetas.

FORCAT. — Curso de Administración económica. 3.ª edición, puesta al día por FABREGAS DEL PILAR. 18 pesetas.

GARRIGUES. — La prórroga de los arrendamientos y la revisión de rentas de fincas rústicas. Antecedentes. Legislación. Comentarios. 4 pesetas.

GARCIA GONZALEZ. — El Poder judicial. Prólogo de Sánchez Román. 8 pesetas.

ESTATUTO DE CATALUÑA de 15 de septiembre de 1932. EDICION OFICIAL. 0,50 pesetas.

REFORMA AGRARIA. — Ley de 15 de septiembre de 1932. EDICION OFICIAL. 1,50 pesetas.

CODIGO PENAL. — Ley de Bases para la reforma del de 1870. EDICION OFICIAL. Una peseta.

ESTATUTO DEL VINO, de 8 de septiembre de 1932: EDICION OFICIAL. Una peseta.

BARAHONA. — Contestaciones al Programa de Auxiliares de Gobernación. 25 pesetas.

EDITORIAL REUS S. A.

ACADEMIA: PRECIADOS, 1.

LIBRERIA: PRECIADOS, 6.

Apartado 12.250 MADRID

Ferretería

Viuda de Juan Oria

Urbieta, 41, 43 y 45 Tel. 10.414

Herramientas, batería de cocina, artículos de calefacción, cerraduras "YALE" de seguridad, etc.

Aguas de Cestona

Las fuentes minero - medicinales de este Balneario, continuarán abiertas al público hasta fin de Octubre

Caloríferos Goma

BOTELLAS para agua caliente

La mejor fabricación

SOCIEDAD GENERAL HIGIENE

Garibay, 22. Urbieta, 9. Miracruz, 2

La Ferretera Guipuzcoana

PI Y MARGALL, 75

Jaulas, Persianas, Heladoras, Hules, Loza, Cristal, Porcelana y Bakelite

ARTICULOS PARA AVICULTURA

Carbones - Leñas

Primitivo depósito de leña cortada en todos los tamaños. Antracita, cock, serrín, astillas, etc. ALBERTO S. ELIZALDE. Bermingham, C. Telf. 11.193

Dr. Benito Petschen

ESPECIALISTA EN PARTOS Y ENFERMEDADES DE LA MUJER

Prim, 17, entresuelo - Teléfono 12.761

Bombas "VERTA"

DOMESTICAS E INDUSTRIALES

Arcos. - PRIM, 59. - Teléfono 11.642

Platería Anduiza

Cubiertos y Vajillas Completas presentantes para Hoteles:

BUENECHEA Y HERNANDO

NARRICA, 13. — San Sebastián

Agente vendedor: Victor Aguirre

Teléfono: 12.035

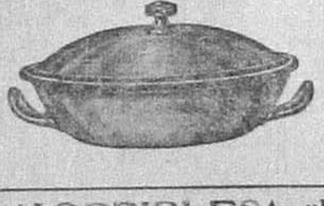

Cerradura tranca de seguridad

"BAKE"

Loza, porcelana, cristal, menaje, etc. Persiana verde todas medidas. Escaleras modelo americano

YALE

MIRACRUZ, 13. TELEFONO, 1-22-81

Colegio de Nuestra Señora de los Angeles

NIÑOS - NIÑAS

Enseñanza primaria en euskera a quien lo solicite

Magisterio, Bachillerato, etc.

CLASE ESPECIAL PARA SEÑORITAS

APERTURA DE CURSO: 1.º DE OCTUBRE

Teléfono 1-49-58 :-: General Echagüe 6, 1.°

¡¡HORRIBLES!! ¡¡HORRIBLES!!

se le quedarán los suelos y muebles si no usa

LA CERA SIMON

Droguería Olaizola